

COLEGIUL PSIHOLOGILOR DIN ROMÂNIA
COMISIA DE PSIHLOGIE CLINICĂ ȘI PSIHOTERAPIE

PROCEDURI DE ATESTARE, ACREDITARE ȘI CERTIFICARE

I. CONSIDERAȚII GENERALE

Art. 1. a. Comisia de Psihologie Clinică și Psihoterapie (Comisia Clinică) a Colegiului Psihologilor din România (CPR) stabilește procedurile de atestare pentru următoarele specialități profesionale:

- **psihologie clinică;**
- **consiliere psihologică;**
- **psihoterapie.**

b. Exercițarea acestor specialități profesionale se desfășoară în sectorul privat, în regim salarial, sau independent, cu drept de liberă practică, potrivit [Legii](#) nr. 213 din 27.05.2004, publicată în Monitorul Oficial din 1 iunie 2004.

c. În cadrul specific al psihoterapiei și în acord cu regulamentele internaționale în domeniu, absolvenții facultăților de medicină (medici psihiatri), asistență socială, filozofie, pedagogie (incluzând psihopedagogia) și teologie pot dobândi **competență în psihoterapie** (într-o formă specifică atestată de CPR) în condițiile completării studiilor universitare cu un pachet de discipline universitare de specialitate specificate în prezentul **Regulament** și a formării conform cerințelor stipulate în prezentul **Regulament**. Competența astfel obținută asigură toate drepturile cu excepția consilierii psihologice și a testării psihologice care depășește cadrul formei specifice de psihoterapie în care a dobândit competența.

Art. 2. Dosarul pentru obținerea atestatului de liberă practică în psihologia clinică, consiliere psihologică sau psihoterapie trebuie să cuprindă:

- 1) Cere tip adresată **Comisiei Clinice a CPR** care să vizeze exact nivelul de atestare la care aspiră;
- 2) Copie de pe actul de identitate;
- 3) Copii legalizate de pe actele de studii și anexele acestora;
- 4) Certificat de cazier judiciar;
- 5) Copie de pe certificatul de căsătorie sau de pe hotărârea judecătorească definitivă și irevocabilă de divorț, după caz;
- 6) Certificat medical eliberat de medicul de familie;
- 7) Copii legalizate de pe documente care atestă absolvirea unor programe formative, stagii, cursuri de specializare și alte forme de perfecționare;
- 8) Copii legalizate de pe carnetul de muncă ori contractul individual de muncă (pentru cei deja angajați);
- 9) Extras din fișa de post – numai pentru obținerea atestatului de liberă practică în condițiile necesității de a-și dovedi experiența profesională;
- 10) Curriculum Vitae (CV) și lista lucrărilor științifice;
- 11) Dovada achitării taxelor necesare acoperirii costurilor atestării profesionale.

Persoanele nemulțumite de rezultatul atestării pot depune la secretariatul **Comitetului Director al CPR** o contestație în termen de 10 de zile de la data comunicării.

În cazul unei decizii favorabile, în termen de 30 de zile de la data înregistrării, **Conducerea Operativă a CPR** va asigura înscrierea psihologului în **Registrul Unic al Psihologilor cu Drept de Liberă Practică din România** și se va alocă **Codul Personal**.

II. PSIHOLOGIE CLINICĂ

Art. 3. Psihologia clinică studiază și intervine asupra factorilor psihologici cu relevanță pentru stările de sănătate și de boală. Se recunosc trei trepte profesionale (niveluri) de specializare în psihologia clinică, accesibile doar licențiaților în psihologie:

(1) Psiholog practicant în psihologie clinică:

- **Sub supervizare sau**

- **Autonom;**
- (2) Psiholog specialist în psihologie clinică;**
- (3) Psiholog principal în psihologie clinică.**

Art. 4. Fiecare treaptă profesională de specializare este definită printr-o serie de competențe generale și specifice care se cer întrunite astfel încât un profesionist să fie atestat la acel nivel. Întrunind aceste competențe, **psihologul atestat în psihologia clinică poate să-și desfășoare la parametrii performanți activitățile în clinici și spitale, cabinete individuale, asociate și societăți civile profesionale pe bază de liberă practică, alte instituții și organizații publice și private, guvernamentale și non-guvernamentale, care necesită, pentru buna lor funcționare, competențele psihologului clinician.**

Art. 5. Psihologul atestat în psihologia clinică (numit generic și psiholog clinician) are următoarele **competențe generale**:

1. Cunoaștere a bazei teoretice și a eticii profesionale în psihologia clinică;
2. (Psiho)Diagnostic și evaluare clinică;
3. Intervenție/asistență/consultanță psihologică;
4. Cercetare;
5. Educație și training (formare profesională).

Competențele stabilite mai sus pentru specializarea în psihologie clinică, se detaliază cu **competențe specifice** în funcție de nivelul de specializare profesională a psihologului atestat în psihologia clinică. Obținerea competențelor generale și specifice presupune obligatoriu licența în psihologie și parcurgerea unui pachet de cursuri universitare care să includă cunoștințe din domeniile:

- Psihologie generală și Psihodiagnostic;
- Psihodiagnostic și evaluare clinică;
- Psihologie clinică și/sau medicală;
- Consiliere și psihoterapie;
- Psihiatrie și/sau Psihopatologie;

- Psihologia sănătății și/sau Psihosomatică;
- Psihologia dezvoltării și/sau Psihologia clinică a dezvoltării.

Unele din aceste cursuri pot fi parcurse în cadrul programului de licență (și/sau master, doctorat) în psihologie, sau, în situația în care acestea nu au făcut parte din curriculum universitar în psihologie, se pot completa ulterior prin studii universitare specific focalizate pe aceste cursuri (ex. organizate în regim de taxă la universitățile acreditate de **Ministerul Educației și Cercetării; MEdC**).

Utilizarea în contextul domeniului de specializare în psihologia clinică a probelor psihologice și interviurilor structurate și semi-structurate trebuie să îndeplinească criteriile psihometrice standard, așa cum sunt ele stabilite de către **Comisia de Metodologie**, cu excepțiile stabilite de **Comisia Clinică a CPR**. Utilizarea probelor psihologice complexe (ex. proiective sau psihometrice) cere dovedirea competenței dobândite prin cursuri formative generale sau specifice, organizate la nivel universitar (nivel licență, master, doctorat) sau prin cursuri de formare continuă ale asociației profesionale acreditate în acest sens de către **Comisia Clinică a CPR**.

Utilizarea tehnicilor complexe de intervenție psihologică cere dovedirea competenței dobândite prin cursuri formative specifice organizate la nivel universitar (nivel licență, masterat, doctorat) sau prin cursuri de formare continuă ale asociației profesionale acreditate în acest sens de către **Comisia Clinică a CPR**.

Art. 6. Asociațiile profesionale de psihologie clinică, consiliere și/sau psihoterapie, acreditate profesional de către **Comisia Clinică a CPR** pot oferi programe de pregătire profesională continuă în psihologia clinică, atât focalizate pe proceduri țintă (ex. formare continuă de scurtă durată în metodologii și tehnici de intervenție complexe) cât și cu caracter mai complex/general (ex. formare continuă complementară în psihologia clinică necesare trecerii la treapta de psiholog practicant autonom în psihologia clinică). Programele sunt creditate cu un anumit număr de credite în funcție de durata și conținutul acestora. Aceste programe trebuie să fie focalizate pe aprofundarea competențelor generale și specifice în psihologia clinică.

Art. 7. Psihologul practicant în psihologie clinică (numit și psiholog clinician practicant)

Psihologul practicant în psihologia clinică poate să fie sub supervizare sau autonom.

I. Psihologul practicant sub supervizare în psihologie clinică (numit și psiholog clinician practicant sub supervizare)

Definiție. Psihologul practicant sub supervizare în psihologia clinică este primă treaptă profesională de specializare în psihologia clinică care se obține **prin programe universitare de licență în psihologie** acreditate de MEdC/ARACIS; toate activitățile psihologului clinician practicant sub supervizare sunt supervizate – pe baza unei proceduri elaborată de **Comisia Clinică a CPR** - de psihologi clinicieni principali supervizori/formatori, pe parcursul a minimum un an.

Competențe. **Competențe generale** (cu cifre) **și specifice** (cu litere) ale psihologului clinician practicant sub supervizare sunt:

1. Cunoaștere a bazei teoretice și a eticii profesionale în psihologia clinică

- (a) Cunoașterea modelelor de sănătate și boală;
- (b) Cunoașterea teoriilor învățării și dezvoltării psihologice;
- (c) Cunoașterea noțiunilor fundamentale de psihologie generală și psihodiagnostic;
- (d) Cunoașterea eticii și deontologiei profesionale.

2. (Psiho)Diagnostic și evaluare clinică:

- (a) evaluare subiectiv-emoțională;
- (b) evaluare cognitivă;
- (c) evaluare comportamentală;
- (d) evaluare bio-fiziologică (ex. prin proceduri de bio-feedback);
- (e) evaluarea simplă a personalității și a mecanismelor de coping/adaptare/defensive;
- (f) evaluarea psihologică asociată activităților cu cupluri sau familii (sau altor grupuri);

- (g) evaluarea contextului familial, profesional, social, economic, cultural în care se manifestă problemele psihologice;
- (h) evaluarea dezvoltării psihologice.

3. Intervenție/asistență/consultanță psihologică:

- (a) educație pentru sănătate, promovarea sănătății și a unui stil de viață sănătos (ex. prin prevenție primară și secundară), prevenirea îmbolnăvirilor (ex. prin modificarea stilului de viață);
- (b) elaborarea, implementarea, monitorizarea și evaluare programelor de promovare a sănătății și de prevenire a îmbolnăvirilor la nivel individual, de grup, comunitar și/sau guvernamental;
- (c) intervenții specifice pentru persoanele cu nevoi speciale [aria psihopedagogiei speciale în condiții de psihopatologie (ex. logopedie clinică)];
- (d) consiliere și terapie suportivă;
- (e) optimizare și dezvoltare personală, autocunoaștere (ex. coaching).

4. Cercetare:

- (a) cunoaște noțiunile fundamentale de metodologie cercetării și poate participa la sau iniția activități de cercetare în cadrul definit de competențele sale.

5. Educație și training (formare profesională):

- (a) poate organiza workshop-uri în cadrul definit de competențele sale.

Modalitatea de dobândire a competențelor și de obținere a atestatului.

Atestatul de psiholog practicant sub supervizare în psihologia clinică se obține de la Colegiul Psihologilor din România, după obținerea licenței în psihologie, prin depunerea dosarului a cărui conținut este descris la Art. 2., pe baza unui interviu în fața **Comisiei Clinice a CPR**, interviu focalizat pe verificarea noțiunilor de etică și deontologie profesională. După obținerea atestatului, psihologul clinician practicant sub supervizare poate desfășura activitățile circumscrise de competențele generale și specifice, numai sub supervizare, într-un cadru legal al practicării profesiei de psiholog.

II. Psihologul practicant autonom în psihologie clinică (numit și psiholog clinician practicant autonom)

Definiție. Psihologul practicant autonom în psihologia clinică este prima treapta de specializare profesională în psihologia clinică, în care activitățile pot fi desfășurate fără supervizare.

Competențe. Psihologul practicant autonom în psihologia clinică are toate competențele psihologului practicant sub supervizare în psihologia clinică, la care se mai adaugă:

1. (Psiho)Diagnostic și evaluare clinică:

- (a) investigarea și psihodiagnosticul tulburărilor psihice și al altor condiții de patologie care implică în etiopatogeneză mecanisme psihologice;
- (b) evaluare neuropsihologică;
- (c) evaluarea complexă a personalității (ex. trăsături caracteriale, de temperament, aptitudinale etc.) și a mecanismelor de coping/adaptare/defensive;
- (d) evaluarea stării de sănătate mentală, în limita competenței psihologului, ca precondiție pentru angajare și/sau desfășurarea unor activități care impun prin lege examinare psihologică asociată stării de sănătate (ex. testarea profesorilor, a funcționarilor publici etc.).

2. Intervenție/asistență/consultanță psihologică:

- (a) terapii standard de relaxare și sugestive;
- (b) consiliere (ex. prin tehnici comportamentale) specifica obiectivelor medicale (ex. creșterea aderenței la tratament, modificarea stilului de viață, pregătire preoperatorie, prevenție terțiară în cadrul bolilor cronice etc.);
- (c) asistența bolnavilor terminali;
- (d) terapii de scurtă durată focalizate pe problemă, prevenție terțiară, recuperare și reeducare (individuale, de grup, cuplu și familie).

3. Cercetare:

(a) poate participa la sau iniția activități de cercetare în cadrul definit de competențele sale.

4. Educație și training (formare profesională):

(a) poate organiza workshop-uri în cadrul definit de competențele sale.

Modalitatea de dobândire a competențelor și de obținere a atestatului.

Atestatul de psiholog practicant autonom în psihologia clinică se obține de la Colegiul Psihologilor din România astfel (condițiile sunt cumulative; condiția b) nu se aplică licențiaților în psihologie non-Bologna):

(a) după încheierea stagiului obligatoriu de supervizare, de minimum 40 de ore pe parcursul a minimum un an (sau 60 de ore pe parcursul a maximum doi ani, dacă supervisorul consideră necesar acest lucru), candidatul depune un dosar care conține: (1) Raportul pozitiv al supervisorului focalizat pe modul de evoluție profesională a candidatului și pe modul în care acesta întrunește competențele necesare psihologului clinician practicant autonom; (2) Raportul de activitate a candidatului, pregătit de candidat; (3) Un studiu de caz [în cazul psihologilor care nu lucrează în mediu clinic (ex. spital, policlinici etc.) și/sau fac doar evaluări clinice, Raportul de activitate va conține 5 studii de caz]. Pe baza dosarului are loc un interviu în urma căruia candidatul este declarat admis sau respins;

(b) dovada parcurgerii unui program de master în domeniul clinic, acreditat academic de MEEdC/ARACIS și profesional de **Comisia Clinică a CPR** și/sau a unui program de formare (continuă) complementară în psihologia clinică (de minimum doi ani) printr-o Asociație profesională acreditată în acest sens de **Comisia Clinică a CPR**;

(c) susținerea unui interviu/examen de specialitate organizat conform procedurilor stabilite de **Comisia Clinică a CPR**; interviul/examenul va fi focalizat pe verificare competențelor generale și specifice care corespund

treptei de psiholog clinician practicant autonom, precum și pe normele profesionale etice și deontologice ale **CPR**.

Art. 9. Psihologul specialist în psihologie clinică (numit și psiholog clinician specialist)

Definiție. Psihologul specialist în psihologia clinică este a doua treaptă de specializare profesională în psihologia clinică.

Competențe. Psihologul specialist în psihologia clinică are toate competențele psihologului practicant în psihologie clinică, îmbogățite și rafinate ca urmarea a practicii și formării profesionale continue, la care se mai adaugă următoarele competențe:

1. (Psiho)Diagnostic și evaluare clinică:

- (a) evaluarea psihologică a gradului de discernământ al persoanelor;
- (b) evaluare neuropsihologică complexă.

2. Intervenție/asistență/consultanță:

- (a) consiliere în situații de criza;
- (b) managementul conflictului, mediere și negociere;
- (c) consultanță pentru activitățile profesionale ale psihologilor practicanți în psihologie clinică, dacă aceștia o cer (nu se suprapune cu supervizarea profesională obligatorie a psihologului clinician practicant sub supervizare de către psihologului clinician principal).

3. Cercetare:

- (a) poate participa la sau iniția activități de cercetare în cadrul definit de competențele sale.

4. Educație și training (formare profesională):

- (a) poate organiza workshop-uri în cadrul definit de competențele sale.

Modalitatea de dobândire a competențelor și de obținere a atestatului.

Trecerea de la nivelul de psiholog practicant autonom în psihologie clinică la cel de psiholog specialist în psihologie clinică se face după minimum cinci ani de la dobândirea calității de psiholog practicant sub supervizare în psihologie clinică prin (condițiile sunt cumulative; condiția a) nu se aplică licențiaților în psihologie non-Bologna):

- (1) prezentarea **Comisie Clinice a CPR** a unui dosar care să conțină în plus față de Art. 2:
- a. dovada absolvirii unui program de master în domeniul clinic, acreditat academic de MEdC/ARACIS și profesional de către **Comisia Clinică a CPR**.
 - b. 50 de credite din activități de publicare (articole și lucrări de specialitate), participarea la cursuri de perfecționare și specializare organizate prin intermediul instituțiilor (ex. programe universitare de master) și a asociațiilor profesionale acreditate de **Comisia Clinică a CPR**, participări la conferințe de specialitate sau asimilate (simplă participare, susținere de lucrări, susținere de workshopuri), participare activă în cadrul unor proiecte de cercetare de specialitate.
 - c. două recomandări de la psihologi specialiști sau principali în psihologie clinică. Recomandările se vor focaliza pe evaluarea evoluției profesionale a candidatului și a competențelor necesare treptei de psihologi clinician specialist.
- (2) susținerea unui interviu de prezentare a activității și cunoștințelor clinice în fața unei comisii de cinci membri aleși ad-hoc ai **Comisiei Clinice a CPR**.

Art. 10. Psihologul principal în psihologie clinică (numit și psiholog clinician principal)

Definiție. Psihologul principal în psihologia clinică este a treia treaptă de specializare profesională în psihologia clinică.

Competențe. Psihologul principal în psihologia clinică are toate competențele psihologului specialist în psihologie clinică, rafinate ca urmare a practicii și formării profesionale continue, la care se mai adaugă:

1. (Psiho)Diagnostic și evaluare clinică:

- (a) evaluare psihologică asociată expertizei avansate (ex. în fața instanțelor judecătorești);
- (b) evaluarea psihologică a psihologilor, când este cazul;
- (c) alte evaluări în situații care implică componente psihologice complexe.

2. Intervenție/asistență/consultanță:

- (a) terapii de scurtă durată (individuale, de grup, cuplu și familie) focalizate pe probleme subclinice și/sau clinice nespecificate (vezi DSM);
- (b) consultanță pentru activitățile profesionale ale psihologilor practicanți și/sau specialiști în psihologie clinică, dacă aceștia o cer (nu se suprapune cu supervizarea profesională obligatorie a psihologului clinician practicant sub supervizare de către psihologului clinician principal).

3. Cercetare:

- (a) poate participa la sau iniția activități de cercetare în cadrul definit de competențele sale.

4. Educație și training (formare profesională):

- (a) poate organiza workshop-uri în cadrul definit de competențele sale.

Modalitatea de dobândire a competențelor și de obținere a atestatului. Trecerea de la statutul de psiholog specialist în psihologie clinică la cel de psiholog principal în psihologie clinică se face după minimum cinci ani prin (condiții cumulative):

(1) prezentarea **Comisiei Clinice a CPR** a unui dosar care să conțină în plus față de cele prevăzute de Art. 2:

- (a) dovada a 50 de credite din activități de publicare (articole și lucrări de specialitate), participarea la cursuri de perfecționare și specializare organizate prin intermediul instituțiilor (ex. programe universitare de master) și a asociațiilor profesionale acreditate de **Comisia Clinică a CPR**, participări la conferințe de specialitate sau asimilate (simplă participare, susținere de lucrări, susținere de workshopuri), participare activă în cadrul unor proiecte de intervenție și cercetare de specialitate.
- (b) recomandările de la doi psihologi principali în psihologie clinică. Recomandările se vor focaliza pe evaluarea evoluției profesionale a candidatului și a competențelor necesare treptei de psihologi clinician principal.

(2) un interviu care va consta în prezentarea unui caz clinic în fața unei comisii de cinci membri aleși ad-hoc ai **Comisiei Clinice a CPR**.

Psihologii clinicieni principali pot deveni și **supervizori**.

Definiție. **Psihologul principal supervisor în psihologia clinică** reprezintă extensia formativă/didactică maximală a celei de-a treia trepte profesionale în psihologia clinică.

Competențe. **Statul de psiholog principal supervisor în psihologie clinică** oferă dreptul psihologului clinician principal de a superviza activitatea psihologilor practicanți sub supervizare, pe linia competențelor pe care aceștia trebuie să le dezvolte. Nu există un număr limită de psihologi practicanți sub supervizare pe care un psiholog clinician principal îi are în supervizare; numărul este determinat de capacitatea supervisorului de a se dedica eficient acestor activități și de necesitățile contextului existent (ex. numărul de supervizori raportat la numărul de psihologi care au nevoie de supervizare într-un context dat).

Modalitate de dobândire a competențelor și de obținere a atestatului. Statul de supervisor al psihologului principal se obține, printr-o cerere tip adresată Comisiei Clinice a CPR, după obținerea doctoratului în psihologie de către psihologul principal și/sau după o activitate profesională de minimum trei ca psiholog principal, la care se adaugă recomandările din partea a doi psihologi principali supervizori, recomandări care certifica abilitățile de formator de competențe ale psihologului principal.

Art. 11. Comisia Clinică a CPR acreditează profesional organizațiile (împreună cu programele propuse) care furnizează formare inițială (licență) și continuă (de scurtă durată sau complementară/de bază) în domeniul clinic.

Programele Universitare

La cererea coordonatorului programului de master, Comisia Clinică a CPR va verifica curriculumul instituțiilor organizatoare de programe universitare de master în psihologie clinică și va decide dacă acesta acoperă competențele generale și cele specifice stabilite în prezentele norme. Fiecare program de master acreditat academic

de către MEdC/ARACIS, care dorește și acreditarea profesională a CPR, va înainta **Comisiei Clinice a CPR** (1) o cerere de acreditare profesională a programului de master; (2) planul de învățământ și fișele analitice ale cursurilor așa cum au fost ele aprobate de MEdC/ARACIS; (3) dovada achitării unei taxe de 100 RON în contul CPR. Dacă programul universitar de master satisface criteriile profesionale ale **Comisiei Clinice a CPR** organizatorul acestuia va fi înscris în **Registrul Furnizorilor de Formare Profesională în Psihologie Clinică, Consiliere Psihologică și Psihoterapie Acreditați de Comisia Clinică a CPR, Partea I.**

Programele Non-universitare

Comisia Clinică a CPR va examina la cererea instituțiilor și/sau asociațiilor profesionale curriculum propus de acestea în scopul organizării în regim de formare continuă de scurtă durată de (1) cursuri formative în metodologii și tehnici de intervenție complexe și/sau (2) de programe de formare continuă complementară (de bază/de lungă durată) (2 ani) necesare trecerii la statutul de psiholog clinician practicant autonom, pentru a le acredita profesional. Fiecare instituție și/sau asociație profesională organizatoare de programe formative în psihologia clinică va înainta **Comisiei Clinice a CPR** (1) o cerere de acreditare profesională a organizației pentru derularea unui programului formativ recunoscut de **Comisia Clinică a CPR** (2) un plan curricular detaliat și (3) dovada achitării unei taxe de 1250 RON în contul **CPR**, reprezentând taxa de evaluare în scopul înscrierii în **Registrul Furnizorilor de Formare Profesională în Psihologie Clinică, Consiliere Psihologică și Psihoterapie Acreditați de Comisia Clinică a CPR (Partea II).**

Art. 13. Prezentele norme de atestare în psihologia clinică se aplică tuturor licențiaților în psihologie conform modelului Bologna (licență 3 ani).

DISPOZIȚII TRANZITORII

Art. 14. La schimbarea treptelor de specializare, licențiații în psihologie în afara modelului Bologna (licența de 4, respectiv de 5 ani) deja atestați de CPR se supun normelor anterioare ale **Comisie Clinice a CPR**, exceptând procedurile de grandparenting și de echivalare a doctoratului cu nivelul de psiholog principal, care sunt anulate. Vechimea în muncă luată în calcul pentru licențiații în psihologie în afara modelului Bologna, încă neatestați de CPR la data intrării în vigoare a prezentelor norme (2009), este până în anul 2007; absolvenții de psihologie începând cu 2007, modelul Bologna sau non-Bologna, care se prezintă la CPR pentru atestare (intrarea în profesie), sunt eligibili doar pentru nivelul de psiholog practicat sub supervizare în psihologie clinică, conform prezentelor norme.

III. CONSILIERE PSIHOLOGICĂ

Art. 14. Consilierea psihologică este o specializare accesibilă doar licențiaților în psihologie.

Consilierea psihologică este intervenție psihologică (a) în scopul optimizării, autocunoașterii și dezvoltării personale și/sau (b) în scopul promovării sănătății, prevenției și remiterii problemelor emoționale, cognitive și de comportament. Consilierea psihologică se deosebește de consilierea educațională/școlară. În timp ce consilierea educațională/școlară este focalizată pe probleme de educație și carieră, consilierea psihologică implică intervenția consilierului psihologic în optimizare personală și în ameliorarea problemelor (subclinice) psiho-emoționale și de comportament. Consilierea psihologică se deosebește de psihoterapie. Numai psihoterapeutul poate face intervenție psihologică pentru psihopatologie, în timp ce

consilierul psihologic se focalizează pe optimizare și dezvoltare personală, probleme psihologice sau de patologie somatică în care sunt implicați factori psihologici.

Consilierea psihologică se poate realiza în regim:

- individual;
- în grup;
- de grup (ex. cuplu, familie).

Art. 15. Componentele unui proces de consiliere psihologică sunt:

- evaluarea cerințelor (obiectivelor/scopurilor)/problemelor clientului;
 - O problemă este o discrepanță între starea inițială și o stare finală (stare scop). Scopurile stabilite trebuie să fie clare și precise, eventual organizate pe termen scurt, mediu și lung. Ele pot corespunde stării finale a problemei (ca în rezolvarea de probleme) dar pot fi și independente de aceasta (ca în unele intervenții focalizate pe soluții).
- conceptualizarea psihologică a cerințelor (obiectivelor/scopurilor) și/sau a problemelor clientului;
- relația de consiliere;
- intervenții psihologice individuale și de grup;
- evaluarea procesului de consiliere psihologică și a rezultatelor acestuia.

Art. 16. Competențele generale (cifre) și specifice (litere) ale consilierului psihologic derivă din componentele procesului de consiliere și acestea sunt:

(1) **(Psiho)Diagnostic și evaluare psihologică** în care se pot utiliza:

- (a) interviuri structurate, semi-structurate și libere;
- (b) scale psihologice;
- (c) teste psihologice.

(2) **Intervenție psihologică** (circumscrisă de forma specifică de consiliere psihologică):

- (a) de optimizare, dezvoltare și autocunoaștere (ex. coaching);

- (b) în probleme psihologice și în situații de risc;
- (c) în menținerea sănătății (ex. educația pentru sănătate, prevenția primară etc.) și confruntarea cu condiția de boală și impas existențial (ex. tratament, prevenție secundară, terțiară, recuperare etc.);
- (d) de optimizare a proceselor de cuplu, familie, grup, organizații și colectivități.

(3) Cercetare:

- (a) în limita competențelor sale.

(4) Educație și training (formare profesională):

- (a) poate organiza workshop-uri și cursuri în limita competențelor sale.

Psihologul atestat în specialitatea consiliere psihologică poate să își desfășoare activitatea profesională la parametri performanți în cabinete individuale, cabinete asociate și societăți civile profesionale de psihologie, precum și în structurile de psihologie înființate în clinici, spitale, instituții și organizații publice și/sau private, guvernamentale și/sau non-guvernamentale, structuri care necesită, pentru buna lor funcționare intervenția psihologului în specialitatea consiliere psihologică.

Art. 17. Procedura de atestare în consilierea psihologică este organizată în conformitate cu normele internaționale în domeniu, într-o școală specifică de consiliere, care apare înscrisă pe atestatul eliberat de **CPR** (vezi articolul 22 pentru școlile recunoscute de CPR), și are următoarele componente:

(1) Nivelul de psiholog practicant în consiliere psihologică (numit și consilier psihologic practicant)

Psihologul practicant în consiliere psihologică poate să fie sub supervizare sau autonom.

I. Psiholog practicat sub supervizare în consiliere psihologică (numit și consilier psihologic practicant sub supervizare)

Atestarea la nivel de psiholog practicant sub supervizare în consiliere psihologică presupune ca prerechizite: 450 de ore de cursuri teoretice și/sau aplicative, care să cuprindă în mod obligatoriu cunoștințe din următoarele domenii:

- Psihologie generală și Psihodiagnostic
- Psihodiagnostic și evaluare clinică;
- Psihologie clinică și/sau medicală;
- Consiliere și psihoterapie;
- Psihiatrie și/sau Psihopatologie;
- Psihologia sănătății și/sau Psihosomatică;
- Psihologia dezvoltării și/sau Psihologia clinică de dezvoltării.

Dintre aceste 450 de ore:

- 200 de ore sunt recunoscute în baza licenței obligatorii în psihologie;
- 250 de ore de formare continuă complementară într-o școală specifică de consiliere psihologică trebuie obținute în cadrul unui program de master de specialitate în colaborare cu asociații profesionale acreditate în acest sens de **Comisia Clinică a CPR** sau direct prin formare (training) în cadrul unor asociații profesionale acreditate în acest sens de **Comisia Clinică a CPR**;
- 50 de ore de autocunoaștere și/sau dezvoltare personală, în aceeași școală de consiliere psihologică în care se face formarea, realizate în cadrul unor asociații profesionale acreditate de **Comisia Clinică a CPR**.

Comisa Clinică a CPR va elibera atestatul de psiholog practicant sub supervizare în consiliere psihologică (se adaugă școala specifică) în cadrul unui interviu, pe baza dosarului întocmit conform Art. 2, la care se adaugă certificatul/diploma eliberată de asociația formatoare acreditată de CPR, pe care este trecut nivelul de competență – consilier psihologic sub supervizare -.

II. Psiholog practicant autonom în consiliere psihologică (numit și consilier psihologic practicant autonom)

Atestarea la nivelul de psiholog practicant autonom în consiliere psihologică presupune ca prerechizite:

- Atestatul de psiholog practicant sub supervizare în consiliere psihologică;
- Formare profesională continuă complementară în aceeași școală în care a obținut statutul de consilier psihologic practicant sub supervizare, prin asociații profesionale acreditate de **Comisia Clinică a CPR**; formarea trebuie să cuprindă 450 de ore de practica supervizată în orice organizație în care se desfășoară activități de consiliere. Durata training-ului este de minim 1.5 ani de la intrarea în formare.

Comisa Clinică a CPR va elibera atestatul de psiholog practicant autonom în consiliere psihologică (se adaugă școala specifică) în cadrul unui interviu, pe baza certificatului/diplomei eliberate de asociația formatoare acreditată de CPR, pe care este trecut nivelul de competență – consilier psihologic autonom -.

(2) Nivelul de psiholog specialist în consiliere psihologică (numit și consilier psihologic specialist)

Atestarea la nivelul de psiholog specialist în consiliere psihologică se face după cinci ani de la dobândirea calității de psiholog practicant sub supervizare în consiliere psihologică și presupune ca prerechizite:

- Atestatul de psiholog practicant autonom în consiliere psihologică;
- 50 de credite în consiliere psihologică prin participări la cursuri, workshop-uri, conferințe, publicații, pe parcursul a minimum cinci ani de la obținerea statutului de psiholog practicant sub supervizare în consiliere psihologică; din aceste 50 de credite, 25 de credite trebuie să fie în asociere cu școala specifică de consiliere psihologică în care este atestat;

- Două recomandari de la doi psihologi principali în consiliere psihologică, din aceeași școală din care face parte candidatul și în care acesta solicită atestare, care să ateste calitatea profesională a candidatului.

(3) Nivelul de psiholog principal în consiliere psihologică (numit și consilier psihologic principal)

Atestarea la nivelul de psiholog principal în consiliere psihologică se face după minimum cinci ani de la obținerea statutului de psiholog specialist în consiliere psihologică și presupune ca prerechizite:

- Atestatul de psiholog specialist în consiliere psihologică;
- Dovada a 50 de credite obținute după atestarea la nivelul de psiholog specialist în consiliere psihologică prin participări la cursuri, workshop-uri, conferințe, publicații etc., pe parcursul a minimum cinci ani de la obținerea statutului de psiholog specialist în consiliere psihologică; din aceste 50 de credite, 25 de credite trebuie să fie în asociere cu școala specifică de consiliere psihologică în care este atestat;
- Două recomandari de la doi psihologi principali în consiliere psihologică, din aceeași școală din care face parte candidatul și în care acesta solicită atestare, care să ateste calitatea profesională a candidatului.

Psihologii specialiști sau principali în consiliere psihologică pot deveni și **supervizori/formatori**, în școala în care sunt psihologi specialiști sau principali. În acest caz este necesar:

- Formarea continuă ca supervisor/formator care să cuprindă, în funcție de specificul școlii, minim:
 - 12 ore de cursuri teoretice și / sau aplicative în domeniul supervizării;
 - 12 ore de co-supervizare (cu un **consilier psihologic principal, supervisor/formator** deja atestat).

Formarea/Training-ul are loc în cadrul unor asociații profesionale acreditate de **Comisia Clinică a CPR**. În funcție de modalitatea specifică de consiliere psihologică în care are loc formarea, numărul de ore de formare sau modalitate de formare pot fi diferite;

- Activități profesionale performante exprimate în cursuri, publicații etc.

Comisa Clinică a CPR va elibera adeverința de supervisor pentru psihologul specialist sau principal în consiliere psihologică pe baza certificatului/diplomei eliberate de asociația formatoare acreditată de CPR, pe care este trecut nivelul de competență – supervisor/formator-. Supervisorul/formatorul își poate desfășura activitatea de supervizare/formare de bază doar în cadrul asociației profesionale care l-a certificat.

Atestarea în consiliere psihologică, așa cum este ea precizată în prezentul **Regulament**, a luat în calcul criteriile minime stabilite de normele internaționale de specialitate. În funcție de modalitatea specifică de consiliere psihologică în care are loc formarea, numărul de ore de formare poate fi mai mare.